

AZ EURÓPAI UNIÓ RAFAHÍ HATÁRELLENŐRZÉST TÁMOGATÓ MISSZIÓJA

1. Az Európai Unió Közös Biztonság- és Védelempolitika¹

E tanulmányban olyan az Unió által vezetett, külföldön végrehajtott rendészeti tevékenységet szeretnék röviden bemutatni, amely bár lassan húsz éves múltra tekint vissza², ettől függetlenül még szakmai körökben is kevésbe ismert, háttérbe szorul, hazai szakirodalma hiányos. Az EUBAM Rafah Misszió feladatainak, bemutatásán keresztül szeretnék rövid áttekintést nyújtani az EU válságkezelő tevékenységéről.

A Közös Biztonság- és Védelempolitika (KBVP) az Európai Unió politikai és katonai irányelveit, valamint külföldön végrehajtott békefenntartó, válságkezelő katonai műveleteinek és civil misszióinak politikai, jogi, működési kereteit határozza meg. Az EU 2016-os globális biztonsági stratégiája tartalmazza a KBVP fő célkitűzéseit, a Lisszaboni Szerződés pedig szabályozza az egyes EU intézmények KBVP-n belüli feladatait, és a döntéshozatalban megerősíti az Európai Parlament szerepét. Az EU-t érintő globális biztonsági kihívásokkal szembeni hatékony európai uniós fellépés erősítése érdekében az elmúlt években a KBVP komoly stratégiai és műveleti felülvizsgálaton és módosításon ment keresztül.

Mindjárt az elején fontos tisztázni, hogy a KBVP égisze alatt működő civil/rendőri³ missziók és azon belül a határellenőrzés hatékonyságát támogató missziók nem azonosak az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynöksége (Frontex) keretében megvalósuló szerepvállalással. Sajnos a mai napig hazai és nemzetközi szakmai körökben is keverednek a fogalmak, összemossódnak a különböző tevékenységek. A KBVP tevékenysége az uniós biztonság és védelem „szakpolitika”⁴ része. Az EU KBVP missziók, műveletek célja a békefenntartás, válságkezelés, válság megelőzés, a nemzetközi béke, biztonság erősítése, a jogállamiság megteremtésének támogatása, embercsempészet, emberkereskedelem, kalózkodás elleni hatékony fellépés. A tevékenység olyan az Unión kívüli harmadik országokra, földrajzi – háború, polgárháború, egyéb válság sújtotta – területekre koncentrál, amelyek a különböző globális biztonsági kihívások (terrorizmus, fegyver, áru, kábítószer, embercsempészet, emberkereskedelem, stb.) kiinduló pontjai, ezzel közvetlen veszélyt jelentenek az EU-ra is.

Az EU KBVP, a migráció kibocsájtó és tranzit országokban való szerepvállalása, azon belül a határellenőrzés hatékonyságának támogatásával kapcsolatos erőfeszítéseket jól jelzi, hogy a jelenleg zajló 11 civil/rendőri misszió közül 3 határellenőrzést támogató

¹ Handbook on CSDP missions and operations the common security and defence policy of the European Union Printed and bound by: Armed Forces Printing Centre, Vienna/Austria, 2015. 19. o.

² Az első EU civil/rendőri misszió 2003.01.01-én indult Bosznia-Hercegovinában. Forrás: http://www.eeas.europa.eu/archives/csdp/missions-and-operations/eupm-bih/pdf/25062012_factsheet_eupm-bih_en.pdf (Letöltés ideje: 2020.04.26.)

³ A nemzetközi terminológiában minden civil szerepvállalásnak minősül, ami nem katonai tevékenység, így a rendőri tevékenység is civil szerepvállalás.

⁴ Forrás: <https://www.consilium.europa.eu/hu/policies/defence-security/> (Letöltés ideje: 2020.04.25.)

misszió. Az EUBAM Ukraine-Moldova Misszió⁵, 2005-óta támogatja az ukrán és moldáv határőrizeti és vámstervek munkáját a közös határaikon megvalósuló integrált határigazgatási rendszer kiépítésében. Az EUBAM Libya Misszió⁶, 2013-óta működik és nyújt segítséget a Líbiai határőrség, partiőrség, vámőrség, valamint más rendvédelmi szervek munkájához, támogatja fejlesztésüket, hogy azok képesek legyenek önállóan megvédeni az ország határait, csökkentve az EU-ra Észak-Afrikából nehezedő migrációs nyomást. Az EUBAM Rafah Misszió, 2005-óta működik a megszállt palesztin területeken és képezi, mentorálja a legitim Palesztin Hatóság határrendészeti és vámszervei tagjait. Az írás további része részletesebben az EUBAM Rafah Misszió tevékenységével foglalkozik.

2. Az Európai Unió Közel-Keleti szerepvállalása

Jelen korunk globális világában nem lehet helyi biztonságról beszélni, pl. az EU-t érintő migrációs válságon keresztül a Közel-Keleten, Észak-Afrikában, Közép-Ázsiában, a volt szovjet és jugoszláv utódállamokban zajló konfliktusok befolyásolják az EU, Magyarország biztonságát. A KBVP missziók, műveletek tervezése, szervezése során kiemelt hangsúlyt kapnak a fent felsorolt földrajzi területek, azon belül is a Közel-Kelet és Észak-Afrika. Az EU több-kevesebb sikerrel, de igyekszik mindent megtenni azért, hogy segítse ezen térségek stabilitását.

Az arab-izraeli szembenállás a világ egyik legrégebbre visszanyúló, jelenleg is zajló konfliktusa. A múlt század közepe óta folyamatosan, változó intenzitással zajlik a politikai, gazdasági és gyakran fegyveres konfliktus a szemben álló felek között. Az arab-izraeli konfliktus következményeinek enyhítése, a békefenntartása, a helyzet normalizálása régóta prioritás az egyes nemzetközi szervezetek számára. Az ENSZ mellett az utóbbi évtizedekben az EU is kiemelt figyelmet fordít a mediterrán térségre, azon belül a palesztin területekre is. Az Unió igyekszik aktív részese lenni a válságkezelésnek. Jól mutatja ezt, hogy az Európai Unió korábbi külügyi és biztonságpolitikai fő képviselője, Federica Mogherini 2014. november 01-i kinevezése után, első útja a „Szentföldre” vezetett, ahol találkozott az izraeli és palesztin politikai vezetőkkel. Látogatása során hangsúlyozta, hogy az unió számára fontos a térség stabilitása és szeretné, ha mandátuma lejártáig, 2019. év végére megvalósulna a 1993-ban aláírt oslói megállapodásban⁷ „végcélként” megjelölt önálló palesztin állam. Most már tudjuk, hogy ez nem történt meg és jelen pillanatban úgy tűnik, hogy az oslói megállapodásban foglaltak megvalósulásának esélye csekély.

A fentiekől függetlenül az EU továbbra is elkötelezett a békefolyamat támogatásában, aktív részese a válságkezelésnek, két jogállamiságot, rendészeti képességfejlesztést támogató missziót működtet a palesztin területeken EUPOL COPPS⁸ és az EUBAM Rafah missziókat.

⁵ Forrás: <http://eubam.org/> (Letöltés ideje: 2020.04.25.)

⁶ Forrás: https://eeas.europa.eu/csdp-missions-operations/eubam-libya_en (Letöltés ideje: 2020.04.25.)

⁷ Forrás: <https://mfa.gov.il/MFA/ForeignPolicy/Peace/Guide/Pages/Declaration%20of%20Principles%20-%20Main%20Points.aspx> (Letöltés ideje: 2020.04.25.)

⁸ EU Koordinációs Hivatal a Palesztin Rendőrség Támogatására – EU Coordinating Office for Palestinian Police Support. Vö. <https://eupolcopps.eu/> (Letöltés ideje: 2020.04.25.)

3. EUBAM Rafah Misszió

Az EU KBVP égisze alatt működő rafahi határátkelőhely⁹ működését támogató misszió 2005-óta képezi, mentorálja, ellenőrzi a legitim Palesztin Hatóság határrendészeti, vám szerveinek munkáját, fejleszti azok műveleti képességeit, segítséget nyújt az integrált határigazgatási rendszer kiépítéséhez. A rafahi határátkelőhely jelenleg az egyetlen „kapu” a külvilágra, ahol szigorú szabályok mellett előzetes bejelentés alapján a Gázában élő helyi, palesztin lakosok elhagyhatják az övezetet, azon keresztül utazhatnak külföldre és vissza.

Az EUBAM Rafah Misszió működésének jogi alapját az Európai Unió Tanácsának 2005. december 12-én elfogadott közös akcióterve, a Palesztin Hatóság és Izrael Állam között 2005. november 15-én aláírt „Szabad Mozgásról és Átjárásról Szóló Egyezmény¹⁰”, a Palesztin Hatóság és Egyiptom között aláírt „Rafahi Határátkelővel Kapcsolatos „Egyezményes Irányelvek” adják. A szerződő felek megegyeztek arról, hogy a rafahi határátkelőhelyen az EU Misszió, mint harmadik fél, megfigyelőként ellenőrzi, támogatja a legitim Palesztin Hatóság munkáját, biztosítja az átkelőhely nemzetközi normák szerinti működését. A misszió 2005 év végén kezdte meg működését. Teljes műveleti létszáma 86 fő volt (jelenlegi létszám 18 fő, a létszámcsökkentés okairól a későbbiekben részletesebben írok). A misszió határrendész és vám szakértői 7/24 munkarendben láttak el szolgálati feladatokat a rafahi személyforgalmi határátkelőhelyen, a Kerem Shalom¹¹ teherforgalmi terminálon, valamint összekötő irodát, Gáza városban műveleti központot működtettek. A Kerem Shalom teherforgalmi terminál jelenleg az egyetlen hely, amelyen keresztül törvényesen, szigorú ellenőrzés mellett bejuthatnak azok a termékek, élelmiszer, gyógyszer, építőanyag a Gáza övezetbe, amelyek szükségesek a létfenntartáshoz, az ott élők ellátásához.¹² Izrael és a Gáza övezet között, az övezet északi részén található Erez-i átkelőhelyen keresztül van lehetősége személyek átléptetésére, de a helyi palesztinok közül csak azok léphetnek a zsidó állam területére - előzetes engedélyeztetést követően - akik bizonyítottan nem jelentenek biztonsági kockázatot Izrael számára. Ez napi maximum pár száz fős személyforgalmat jelent csak.

A Hamasz¹³ 2007. évi hatalom átvétele után az EUBAM Rafah Misszió az EU Tanácsának döntése után visszavonásra került a Gáza övezetből, és csökkentett létszámmal, jelenleg Izrael területén diszlokál, onnan látja el a törvényes Palesztin Hatóság határrendészeti és vám szervei tagjainak képzését, mentorálását. Az EU a Hamaszt terror szervezetnek tekinti, nem ismeri el a 2007-es hatalom átvétel legitimitását, csak a Ramallahi (Cisz-Jordánia) székhellyel működő törvényes Palesztin Hatóságot tekinti partnernek. A rafahi átkelőhely jelenleg „rapszodikus” nyitva tartással működik, az átkelőhely teljes egészében a Hamaszhoz hű erők ellenőrzése alatt áll. Az egyiptomi hatóságok a Gázából kiinduló terrorfenyegetettségre hivatkozva heti, havi egy-két alkalommal engedélyezik az

⁹ Forrás: <https://theArabweekly.com/rafah-crossing-and-geopolitical-realities> (Letöltés ideje: 2020.04.25.)

¹⁰ Forrás: Agreed Principles for Rafah Crossing (APRC) 2005. The Agreement on Movement and Access (AMA) is an agreement between Israel and the Palestinian Authority (PA), signed on 15 November 2005

¹¹ Forrás: <http://www.cogat.mod.gov.il/en/Gaza/Pages/keremshalom.aspx> Letöltés ideje: 2020.04.25. Kerem Shalom neve 2006. júniusában került a nemzetközi sajtóba, amikor a Hamasz tagjai egy a határzár alatt ásott alagúton keresztül elrabolták az ott szolgálatot teljesítő izraeli katonát, Gilat Salit tizedest.

¹² Forrás: <http://www.cogat.mod.gov.il/en/Gaza/Pages/default.aspx> (Letöltés ideje: 2020.04.25.)

¹³ Palesztin Iszlamista szervezet, amely nem fogadja el, hogy a palesztin területeket a hitetlenek (nem muszlimok) kormányozzák, nem ismeri el Izrael állam létét. Forrás: <https://www.britannica.com/topic/Hamas> (Letöltés ideje: 2020.04.25.)

átkelőhely megnyitását és csak humanitárius okokra hivatkozva biztosítják a ki-, és belépést azok számára, akik előzetesen bejelentik határátlépési szándékukat.

Jelenleg az EUBAM Rafah Misszió a csökkentett létszámmal a Palesztin Hatóság Határokért, Határátkelőkért Felelős Központi Szerve (GABC)¹⁴ közvetlen alárendeltségében működő Jericho¹⁵ városában található Al Karama¹⁶ terminálon végzi a mandátumában meghatározott feladatait.

A 2014-es év óta Hamasz és a törvényes Palesztin Hatóság közötti megállapodás értelmében „többször” megalakult a „palesztin egységkormány”. A két fél közötti megállapodás egyik lényeges eleme volt a törvényes Palesztin Hatóság tagjainak visszatérése jelenleg a Hamasz által ellenőrzött rafah-i határátkelőhelyre. Ennek megfelelően az EUBAM Rafah Misszió elindította a Palesztin Hatóság határrendészeti szerveinek Gázába való visszatérését támogató projectjét. A project részét képezések, konferenciák, szakmai műhelyviták, tanulmányutak szervezése és megfelelő technikai fejlesztések végrehajtása képezik. A projecten belül 2014-óta több, a palesztin közép és felső vezetők, valamint a végrehajtói állomány részére szervezett képzés, műhely vita, tanulmányút került végrehajtásra a misszió szervezésében. A képzésen résztvevő palesztin határrendőrök és vámós szakemberek az integrált határigazgatásról¹⁷, a határrendészeti tevékenység szervezéséről, a nemzetközi normák szerinti végrehajtásáról, az emberi jogokról, a határátkelőhelyek biztonságos üzemeltetéséről, a határon átnyúló illegális tevékenységekről, ember, áru, fegyver, kábítószer, csempészet, azok elleni hatékony fellépésről, a korrupció elleni küzdelem módszereiről kaptak, kapnak ismereteket. A misszió EU-s támogatással évente tanulmányutat szervez egy-egy EU tagállamba, ahol alkalmanként a Palesztin Hatóság 10 tagja ismerkedhet meg az EU külső határainak biztonságos őrzetének gyakorlati végrehajtásával. A palesztin szakemberek 2015-ben Magyarországon szerezhetek tapasztalatokat a határrendészethez kapcsolódó képzési rendszerről, határrendészeti tevékenység tervezéséről, szervezéséről, a közúti, vasúti, légi, és folyami határforgalom ellenőrzéséről és a külső határokon végrehajtott vámellenőrzés rendszeréről, a szomszédos országok társszerveivel való hatékony együttműködésről.

A nemzetközi erőfeszítések és a Hamasz, valamint a Palesztin Hatóság többszöri megállapodása ellenére sem sikerült a gyakorlatban végrehajtani a rafahi átkelőhely „visszaadását”, ezért a Palesztin Hatóság és a misszió továbbra is csak az Al Karama terminálon látja el közösen a feladatait. Politikai szinten többször felmerült a misszió megszüntetésnek gondolata a Rafah-ra való visszatérés sikertelensége miatt. Ezt a legtöbb EU tagország nem támogatta, mivel ez egyfajta „cserbenhagyása” lenne a Palesztin Hatóságnak. Ezért bár csökkentett létszámmal, de misszió továbbra is működik, támogatja a legitím palesztin határrendészeti szerveket. Így a palesztin határrendészeti és vámszervek

¹⁴ Nemzetközi összehasonlításban is egyedülálló szervezet a GABC, irányítás alatt működik minden a Palesztin Hatóság alárendeltségében működő integrált határigazgatás végrehajtásáért felelős szervezet (Határrendőrség, Vámőrség, határon átnyúló bűnözés felderítésére létrehozott szolgálatok). A GABC vezetője államtitkár/dandártábornok, közvetlen felettese a palesztin elnök.

¹⁵ Forrás: Jericho <https://www.arcnum.hu/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-keresztven-bibliai-lexikon-C97B2/j-C9F46/jeriko-C9F98/> (Letöltés ideje: 2020.04.25.)

¹⁶ Az Al Karama terminál Jericho-ban a tényleges Palesztin-Jordán határtól kb. 6-7 km távolságra található, itt ellenőriznek minden palesztin állampolgárt, akik Cisz-Jordániából Jordániába vagy onnan visszautaznak. A „tényleges” határon „Allenby Bridge” átkelőhelyen az izraeli és jordán határrendészeti szervek is ellenőrzik az utasokat, külföldi, nem palesztin állampolgároknak nem kell ellenőrzésre belépni az Al Karama terminálra. Forrás: https://pstta.org.ps/index.php?option=com_content&view=article&id=69:borders-crossinghours&catid=36:travel-information&Itemid=41 (Letöltés ideje: 2020.04.25.)

¹⁷ Varga János: Integrált határigazgatás Dialóg Campus Kiadó. Budapest, 2018.

egy esetleges politikai megegyezést követően bármikor képesek arra, hogy rövid időn belül visszatérjenek Gázába és átvegyék az összes határátkelőhely ellenőrzését, valamint készek arra, hogy a tengeri és szárazföldi határokat a nemzetközi normáknak megfelelően az EU segítségével őrizzék.

A misszió 2014. év második felében a politikai események alakulásának megfelelően elkészítette az EUBAM Rafah Misszió Gázába való visszatéréséhez szükséges műveleti terveket. A terveknek megfelelően a misszió 2-3 héten belül képes arra, hogy 20-30 fővel visszatérjen Rafah-ra a legitim Palesztin Hatóság tagjaival és megkezdje a műveleti tevékenységet. A teljes műveleti képességet szükség esetén 120 fővel, kb. 2 hónapon belül éri el a misszió. Az EUBAM Rafah Misszió Gázába történő visszatelepülésének két fő alapfeltétele a legitim Palesztin Hatóság rendészeti szerveinek visszatérése Gázába és a megfelelő biztonság szavatolása a helyi hatóságok részéről a misszió tagjai számára. Ezen kívül szükséges a 2007-óta üresen álló Rafahi EUBAM bázis helyreállítása, amely a 2014-es Izrael és a Hamasz közötti fegyveres konfliktus alatt súlyos károkat szenvedett.

A misszió néhány EU tagország által létrehozott 300 000 EUR-os alapot tudott 2015-ben felhasználni a palesztin határrendészeti szervek technikai eszközparkjának fejlesztésére. A fenti keretösszegekből okmányleolvasó, csomag, jármű átvizsgáló eszközök, UV lámpák, nagytitók, digitális kamerák beszerzése történt, amelyek jelenleg az Al Karama terminálon vannak használatban, elősegítve a biztonságos határforgalom ellenőrzést. Az eszközök beszerzésének és a 2015. évi tanulmányút szervezésének szakmai felelőse – belügyminiszteri vezénylet alapján, mint a misszióvezető határrendészeti tanácsadója 2014-15-ben – jómagam lehettem.

A 2019. év végén a technikai fejlesztések folytatásaként, EU-s finanszírozással kiépítésre került az Al Karama terminálon egy integrált határigazgatást támogató vezetés-irányítási központ (Command and Control Centre). Az EU támogatással kiépített vezetés-irányítási központ a modern kor követelményeinek megfelelő, a szükséges technikai eszközökkel felszerelt létesítmény, amelynek feladata a Palesztin Határrendészeti Szervek integrált határellenőrzési tevékenységének irányítása, jelenleg főként az Al Karama és Erez¹⁸ terminálokra összpontosítva. Viszont a központ úgy került kialakításra, hogy egy esetleges politikai megegyezést követően képes mind a 12 olyan határátkelő helyet¹⁹ ellenőrizni, az ott folyó munkát irányítani, amelyek a palesztin területek határain²⁰ találhatóak, de jelenleg nem működnek, vagy azokat nem a Palesztin Hatóság ellenőrzése alatt állnak

3.1. Kihívások

A jelenlegi palesztin területeken lévő az államhatárhoz kapcsolódó biztonsági kihívások, az illegális migráció, fegyver, áru, kábítószer csempészet. Az államhatárral kapcsolatos jogsértések nagyobb része a Gáza övezetben történik, ott a legitim Palesztin Hatóságnak egyáltalán nincs, vagy kis mértékben van lehetősége az illegális tevékenységek elleni hatékony fellépésre. Mivel az övezetet de facto a Hamasz kormányozza, így a rendészeti feladatokat is ők irányítják. A nemzetközi közösség terrorcsoportként tartja

¹⁸ A korábban említett átkelő az Gázai-Izraeli határon működik, forgalma csekély az előzőleg leírtak miatt.

¹⁹ E határátkelőhelyek nagy része nem üzemel vagy teljes Izraeli ellenőrzés alatt áll.

²⁰ Un. 67-es határok, az 1967-es „hatnapos háború” előtti határok. Forrás: https://mult-kor.hu/20110524_kozelkeleti_konfliktus_kozepontban_az_1967es_hatarak (Letöltés ideje: 2020.04.25.)

nyilván a Hamasz-t, így nincs lehetőség hatékony együttműködésre a különböző nemzetközi és helyi partnerek és a Gázában működő rendészeti szervek között.

Mivel a Hamasz bevételei szűkösek a saját „államapparátusuk” működtetéséhez pedig szükség van a bevételekre, ezért gyakran előfordul, hogy a határon átnyúló illegális tevékenységet nem megakadályozza, inkább támogatja a szervezet, azokból hasznot húz. Az illegális migráció, árú, fegyver csempészet az övezet és Egyiptom között a biztonsági fal – amely 6,96 m (20 láb) magas és 4,87 m (16 láb)²¹ mély betonalapzattal rendelkezik – alatt ásott alagutakon²² keresztül történik. Gázából illegálisan külföldre távozni kívánó személyeket csempészte Egyiptomon keresztül, személyenként 4-5000 amerikai dollárba vagy annak megfelelő összegű euróba kerül. A csempészek, az említett összegért vállalják az érintettek Gázából az Egyiptomi Alexandria kikötőjébe való eljutását. A fenti összegért cserébe a csempészek biztosítják a biztonsági kerítés alatti átjutást, valamint egy hamis egyiptomi beléptető bélyegző lenyomat elhelyezését az érintettek útlevelébe, amellyel az egyiptomi tartózkodásukat legalizálják. További összegért cserébe a csempészek Alexandria kikötőjéből tovább szállítják a migránsokat Európába. A számok csak becslésen alapulnak, de a Palesztin Hatóság szakemberei évi 3500-5000 főre teszik azok számát, akik a csempészalagutakon keresztül hagyják el Gázát. Egyiptomból Gázába főként gyógyszer, kábítószer, fegyver, élelmiszer érkezik az alagutakon keresztül. Az alagutakat gyakran a Hamasz megrendelésére ássák, az azokon keresztül menő illegális tevékenységet inkább irányítja a szervezet, mintsem megakadályozná, sok esetben „vámot” szed a csempészt áruk után.

A megszállt palesztin területeken mindennaposak a terrorcselekmények, amelynek célpontjai általában az Izraeli Védelmi Erők – Israeli Defense Forces (IDF), Izraeli Rendőrség tagjai, a megszállt területeken élő izraeli telepések, de előfordulnak, a különböző palesztin szervezetek (Hamasz, Fatah, Iszlám Dzsihád, stb.) közötti összecsapások, leszámolások is. Az Izraeli blokád és szigorú ellenőrzések miatt nehéz fegyverekhez még illegálisan is hozzájutni, főként Cisz-Jordániában. Ezért a megszállt palesztin területeken „évtizedes hagyománya” van hideg fegyverekkel, főként késsel, járművekkel elkövetett terrortámadásoknak, amelyek Európában csak az utóbbi időben kezdenek elterjedni. Ezért a misszióban szolgáló nemzetközi szakértőket – bár ők nem elsődleges célpontok, de bármikor lehetnek rossz időben, rossz helyen – a műveleti területre történő kiutazásuk előtt fel kell készíteni arra, hogyan kerülhetik el a támadásokat vagy azokra hogyan reagáljanak²³. A kiutazás előtti felkészítés a küldő nemzeti hatóság feladata. Magyarországon ezt a felkészítést a 21/2013 (VII.12.) BM utasítás²⁴ alapján a Rendőrségi Oktatási és Kiképző Központ Polgári Válságkezelési Alosztálya végzi.

3.2. Magyar szerepvállalás

Magyarországot 2007-2011. között 1 fő vámtiszt, határügyi vámszakértő és 2014-15-ben 1-1 fő határőr szakértő (integrált határellenőrzési tanácsadó, bűnügyi felderítő

²¹ Forrás: <https://www.jewishvirtuallibrary.org/background-and-overview-of-israel-s-security-fence> (Letöltés ideje: 2020.06.04.)

²² Forrás: <https://www.jpost.com/middle-east/egypt-says-it-destroyed-more-than-3000-gaza-tunnels-626863> (Letöltés ideje: 2020.06.04.)

²³ UN Civilian Police Handbook, Department of Peacekeeping Operations, New York 1995. 71-107. o.

²⁴ A béketámogató és polgári válságkezelési missziókban részt vevő hivatásos állománnyal kapcsolatos feladatokról szóló 21/2013 (VII.12.) BM utasítás

tanácsadó), valamint adminisztratív területen dolgozó szerződéses civil szakértők képviselték az EUBAM Rafah misszióban. A vám és határrendész szakértők integrált határigazgatással, a határrendészeti és vámellenőrzés tervezésével, szervezésével, irányításával, végrehajtásával, a határőrzetben, vámellenőrzésben használt technikai eszközök használatával kapcsolatos ismereteket oktattak a legitim Palesztin Hatóság vám és határrendészeti szakemberei, vezetői és végrehajtó állománya részére. A határőr szakértők a fentiek felül ruházat, csomag, jármű átvizsgálással kapcsolatos taktikai ismeretek is oktattak. Valamint aktívan részt vettek a Gázába történő visszatérést előkészítő műveleti tervek elkészítésében.

4. Összegzés

Napjaink globalizált világában, nehéz helyi biztonságról beszélni, a földrajzilag távol eső helyi konfliktusoknak térben és időben is messze ható káros következményei vannak, olyan országokra, földrajzi térségekre is, amelyek direkt módom nem részei az adott konfliktusnak²⁵. A helyi konfliktusok megoldásában jelentős szerepe van a nemzetközi közösségnek, a helyzet normalizálása, a hatékony válságkezelés elképzelhetetlen nemzetközi segítségnyújtás nélkül. Ebben a nemzetközi szerepvállalásban egyre erősödik a rendvédelmi erők, civil szakértők szerepe. A béke fenntartásán túl szükség van a helyi rendvédelmi erők, civil közigazgatás támogatására, azok képességeinek fejlesztésére is. A konfliktus övezetk stabilizálásával eredményesen csökkenthető az onnan kiinduló migráció, terrorizmus, szervezett bűnözés, erősíthető a globális biztonság.

Továbbá külföldi műveleti területen megszerzett – a terrorcselekmények megelőzésével, a terrorcselekmények következményeinek kezelésével, vallási radikalizmussal, illegális migrációval, szervezett bűnözéssel kapcsolatos – szakmai tapasztalatok teljes mértékben hasznosíthatók a hazai képzési rendszerben.

²⁵ Ritecz György – Sallai János A migráció trendjei, okai és kezelésének lehetőségei 2.0. Hanns Seidel. Budaörs, 2016. 31-41. o.